

Skolverkets bedömning av de preliminära kostnaderna för förskolan, fritidshemmet, annan pedagogisk verksamhet samt skola och vuxenutbildning budgetåret 2020

Denna rapport redovisar en bedömning och analys av följande preliminära kostnader för förskolan, fritidshemmet, annan pedagogisk verksamhet, skola och vuxenutbildning budgetåret 2020. För förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grund- och gymnasieskola och grundsärskola samt gymnasiesärskola redovisas kommunernas kostnader för kommunal och enskild verksamhet sammantaget. Uppgifter för kommunal vuxenutbildning redovisas dels uppdelat på grundläggande vuxenutbildning respektive gymnasial vuxenutbildning avseende kommunal och annan utbildningsanordnare, dels för kommunal vuxenutbildning med enbart kommunal utbildningsanordnare. Uppgifter för särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare redovisas totalt för kommunal och annan utbildningsanordnare. Uppgifter för övriga verksamhetsformer och huvudmän omfattas inte av rapporten.

I rapportens tabeller benämns 2020 års kostnader som preliminära. I Skolverkets officiella statistik som publiceras årligen i september, redovisas definitiva uppgifter om kostnader på riksnivå. Där särredovisas även uppgifter för de fristående skolorna på en aggregerad nivå.

Uppgifternas tillförlitlighet

SCB ansvarar för insamling och publicering av uppgifter om kostnader för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning inom kommunal verksamhet. De uppgifter och nyckeltal som ligger till grund för denna rapport är granskade av SCB (för både kommunala och enskilda huvudmän). Det är 98,9 procent av kommunerna och 98,6 procent av enskilda huvudmän som har lämnat uppgifter avseende kalenderåret 2020. De tre kommuner som inte har lämnat uppgifter är Jönköping, Eksjö och Krokoms.

Insamlingen av kommunala kostnader omfattar sedan 2014 inte längre antalet barn/elever per kommun. För att beräkna kostnad per barn och elev 2020, har antalet barn och elever tagits fram som ett medelvärde från elevstatistiken de två senaste läsåren (2019/20 och 2020/21).

Totala kostnader är beräknat på samma sätt som tidigare rapporter och vår bedömning är att det inte ska avvika allt för mycket mot de definitiva kostnader som kommer att publiceras den 21 september på Skolverkets webbplats.

Jämförelser över tid

Vid jämförelser över tid omräknas vanligtvis kostnadsuppgifterna för tidigare år från löpande till fasta priser med hjälp av konsumentprisindex (KPI). Den allmänna prisnivån i samhället har förändrats mellan 2019 och 2020, och kostnadsuppgifterna för 2019 har följaktligen räknats om till fasta priser i redovisningen.¹

Här nedan visas redovisning av kostnader för respektive verksamhetsform.

Förskola och fritidshem

I detta avsnitt redovisas kostnader för verksamheterna förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Kostnader för de öppna verksamheterna utgör en ytterst liten del av de totala kostnaderna och ingår därför inte i denna rapport. Kostnaderna som redovisas avser verksamheter som bedrivs i kommunal och enskild regi. Kostnaderna för verksamhet i enskild regi avser endast de kommunala kostnaderna. Skattade uppgifter för den totala kostnaden, kostnad per inskrivet barn/elev och genomsnittligt antal inskrivna barn/elever 2020 redovisas nedan.

Förskola

Den totala kostnaden för förskolan uppgår till 80,6 miljarder kronor kalenderåret 2020. Detta kan ställas i relation till totalkostnaden för förskolan 2019 som uppgick till 81,6 miljarder kronor (fasta priser), en minskning med 1,2 procent. Det genomsnittliga antalet inskrivna barn i förskolan verksamhetsåret 2020 är 519 515 barn. Motsvarande uppgift för 2019 var 519 668 barn. Antalet barn i förskolan har således varken ökat eller minskat procentuellt sett. Kostnaden per inskrivet barn uppgår till 155 200 kronor vilket är en minskning med 1,1 procent jämfört med föregående år.

Tabell 1. Antal inskrivna barn, total kostnad för kommunal och enskild verksamhet samt kostnad per inskrivet barn i förskolan (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal inskrivna barn	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per inskrivet barn (kr)
Preliminär 2020	519 515	80 619 988	155 200
Faktisk 2019	519 668	81 599 311	156 976
Förändring	-153	-979 323	-1 776
Procentuell förändring	0,0%	-1,2%	-1,1%

¹ KPI 2019=334,26, KPI 2020=335,92 (basår 1980).

Pedagogisk omsorg

Antalet inskrivna barn i pedagogisk omsorg fortsätter att minska. Kalenderåret 2019 fanns det 11 152 inskrivna barn i verksamheten, och för 2020 minskar antalet barn till 10 171, en procentuell minskning på 8,8 procent. Den totala kostnaden minskar också, från knappt 1,3 miljarder kronor 2019(fasta priser) till knappt 1,2 miljarder kronor 2020. Detta innebär en minskning av den totala kostnaden med 10,3 procent. Kostnaden per inskrivet barn minskar med 1,7 procent jämfört med verksamhetsåret 2019.

Tabell 2. Antal inskrivna barn, total kostnad för kommunal och enskild verksamhet samt kostnad per inskrivet barn i pedagogisk omsorg (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal inskrivna barn	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per inskrivet barn (kr)
Preliminär 2020	10 171	1 151 463	113 200
Faktisk 2019	11 152	1 284 191	115 169
Förändring	-981	-132 728	-1 969
Procentuell förändring	-8,8%	-10,3%	-1,7%

Fritidshem

Den totala kostnaden för fritidshem verksamhetsåret 2020 uppgår till drygt 19,5 miljarder kronor, vilket är en minskning med 1,1 procent från föregående år (fasta priser). Antalet elever har minskat med 1,1 procent i fritidshemmen mellan 2019 och 2020. Kostnaden per inskriven elev i fritidshem är oförändrat jämfört med 2019.

Tabell 3. Antal inskrivna elever, total kostnad för kommunal och enskild verksamhet samt kostnad per inskriven elev i fritidshem (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal inskrivna elever	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per inskriven elev (kr)
Preliminär 2020	484 253	19 524 190	40 300
Faktisk 2019	489 729	19 740 377	40 299
Förändring	-5 476	-216 187	1
Procentuell förändring	-1,1%	-1,1%	0,0%

Grundskola och förskoleklass

Totala kostnader

Den totala kostnaden för grundskolan inklusive förskoleklass 2020 uppgår till drygt 133,2 miljarder kronor. Därtill kommer kostnader för skolskjuts på knappt 3,6 miljarder, motsvarande drygt 3 300 kr per elev i grundskolan. I jämförelse med 2019 ökar den totala kostnaden för grundskolan inklusive förskoleklass med 0,7 procent. Antalet elever ökar med 15 079 elever, vilket motsvarar en ökning med 1,3 procent jämfört med 2019. Kostnaden per elev minskar med 0,6 procent till knappt 110 100 kronor per elev. Kostnaden per elev för grundskolan inklusive förskoleklass exklusive lokaler minskar till knappt 91 200 kronor, en minskning med 1,1 procent.

Tabell 4. Antal elever, total kostnad och kostnad per elev i förskoleklass och grundskola, kommunal och enskild huvudman (kostnad för skolskjuts ingår inte i den totala kostnaden) (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever	Total kostnad (tkr)	Totalkostnader exkl. lokaler (tkr)	Total kostnad per elev (kr)	Total kostnad per elev exkl. lokaler (kr)
preliminär 2020	1 210 221	133 233 443	110 365 732	110 090	91 195
Faktisk 2019	1 195 142	132 302 492	110 192 059	110 700	92 200
Förändring	15 079	930 951	173 673	-610	-1 005
Procentuell förändring	1,3%	0,7%	0,2%	-0,6%	-1,1%

Förskoleklass

Den totala kostnaden för förskoleklass uppgår till drygt 8,1 miljarder kronor kalenderåret 2020. Detta är en ökning med knappt 219 miljoner kronor jämfört med 2019. Det genomsnittliga antalet elever i förskoleklass verksamhetsåret 2020 är 121 867 elever, vilket är en ökning med 390 elever jämfört med föregående år. Kostnaden per elev ökar med 2,4 procent från 65 000 till 66 600 kronor per elev.

Tabell 5. Antal elever, total kostnad samt kostnad per elev i förskoleklass, kommunal och enskild huvudman (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever	Total kostnad (tkr)	Totalkostnader exkl. lokaler (tkr)	Total kostnad per elev (kr)	Total kostnad per elev exkl. lokaler (kr)
Preliminär 2020	121 867	8 114 197	6 399 711	66 600	52 500
Faktisk 2019	121 477	7 895 360	6 281 387	65 021	51 756
Förändring	390	218 837	118 324	1 579	744
Procentuell förändring	0,3%	2,8%	1,9%	2,4%	1,4%

Grundskola

Totala kostnader

Den totala kostnaden för grundskolan uppgår till 125,1 miljarder kronor. Därtill kommer kostnader för skolskjuts, drygt 3,6 miljarder. I jämförelse med 2019 ökar den totala kostnaden för grundskolan med 0,6 procent. Antalet elever ökar med 14 689 elever, vilket motsvarar en ökning med 1,4 procent jämfört med 2019.

Kostnaden per elev minskar med 0,8 procent till 115 000 kronor per elev.

Kostnaden för grundskolan exklusive lokaler ökar med 0,1 procent och kostnaden exklusive lokaler per elev minskar med 1,3 procent.

Tabell 6. Antal elever, total kostnad och kostnad per elev i grundskolan, kommunal och enskild huvudman (kostnad för skolskjuts ingår inte i den totala kostnaden) (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever	Total kostnad (tkr)	Total kostnad exkl. lokaler (tkr)	Total kostnad per elev (kr)	Total kostnad per elev exkl. lokaler (kr)
Preliminär 2020	1 088 354	125 119 246	103 966 021	115 000	95 500
Faktisk 2019	1 073 665	124 407 132	103 910 671	115 873	96 778
Förändring	14 689	712 114	55 350	-873	-1 278
Procentuell förändring	1,4%	0,6%	0,1%	-0,8%	-1,3%

Delkostnader

Ur underlaget framgår att delkostnader per elev för grundskolan ökar mest för elevvård och minskar mest för lärverktyg, jämfört med föregående år (fasta priser).

Tabell 7. Delkostnader i grundskolan (2020 års prisnivå).

Kostnadsslag	Kostnad per elev (kr) 2020	Förändring jämfört med 2019 (%)
Undervisning	64 800	-1,10
Lärverktyg	5 000	-4,32
Skolmåltider	6 600	-0,49
Elevvård	3 800	5,03
Lokaler	19 400	1,60
Övrigt	15 300	-1,14

Kostnader för skolskjuts uppskattas till drygt 3 300 kr/elev och ingår ej i de redovisade delkostnaderna.

Grundsärskola och gymnasiesärskola

I detta avsnitt redovisas kostnader för verksamheterna grundskola och gymnasiesärskola. Kostnaden för de verksamheter som redovisas avser verksamheter som bedrivs i kommunal regi. Kostnader för de verksamheter som bedrivs av regionskolor ingår således inte i denna rapport. Skattade uppgifter för den totala kostnaden, kostnad per elev och kostnad per elev för undervisning samt genomsnittligt antal särskoleelever redovisas nedan. Dessutom redovisas hemkommunens kostnader inklusive skolskjuts.

Grundsärskola

Den totala kostnaden för grundskolan uppgår till knappt 5,4 miljarder kronor för 2020. Kostnaden ökar med 3,4 procent jämfört med 2019. Antalet elever, inklusive integrerade elever, ökar med 10,3 procent jämfört med föregående år.

Hemkommunernas kostnader för den kommunala grundskolan uppgår till knappt 6,1 miljarder kronor 2020, inklusive kostnader för skolskjuts.

Tabell 8. Antal elever inkl. integrerade elever, skolkommunens totala kostnad samt hemkommunens totala kostnad inkl. skolskjuts i grundskolan, kommunal och enskild huvudman (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever inkl. integrerade elever	Total kostnad (tkr)	Hem-kommunens kostnad inkl. skolskjuts (tkr)
Preliminär 2020	11 327	5 399 274	6 073 247
Faktisk 2019	10 270	5 221 978	5 834 014
Förändring	1 057	177 296	239 233
Procentuell förändring	10,3	3,4	4,1

Kostnad per elev (inklusive integrerade elever) minskar från drygt 508 500 kronor per elev till 476 700 kronor per elev eller med drygt 31 800 kronor per elev jämfört med verksamhetsåret 2019. Kostnaden per elev exklusive lokaler minskar till 424 800 kronor, kostnaden för undervisning minskar med 4,7 procent till 267 500 kronor per elev.

Tabell 9. Total kostnad per elev (inkl. integrerade elever) och total kostnad per elev exkl. lokaler samt total kostnad för undervisning per elev i grundskolan, kommunal och enskild huvudman (2020 års prisnivå).

	Kostnad totalt per elev (kr)	Kostnad totalt per elev exkl. lokaler (kr)	Kostnad per elev för undervisning (kr)
Preliminär 2020	476 700	424 800	267 500
Faktisk 2019	508 513	455 451	280 788
Förändring	-31 813	-30 651	-13 288
Procentuell förändring	-6,3	-6,7	-4,7

Gymnasiesärskola

Den totala kostnaden för den kommunala gymnasiesärskolan uppgår till drygt 2,7 miljarder kronor verksamhetsåret 2020. Antalet elever inklusive integrerade elever ökar med 3,6 procent jämfört med föregående verksamhetsår. Hemkommunernas kostnader för den kommunala gymnasiesärskolan uppgår till drygt 3 miljarder kronor 2020, inklusive kostnader för skolskjuts.

Tabell 10. Antal elever inkl. integrerade elever, skolkommunens totala kostnad samt hemkommunens totala kostnad inkl. skolskjuts i gymnasiesärskolan, kommunal och enskild huvudman (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever inkl. integrerade elever	Total kostnad (tkr)	Hem-kommunens kostnad inkl. skolskjuts (tkr)
Preliminär 2020	6 273	2 736 611	3 016 297
Faktisk 2019	6 054	2 692 636	3 004 986
Förändring	219	43 975	11 311
Procentuell förändring	3,6	1,6	0,4

Kostnaden per elev i gymnasiesärskolan minskar med 8 500 kronor jämfört med 2019 och kostnaden per elev exklusive lokaler minskar med drygt 7 400 kronor jämfört med verksamhetsåret 2019. Kostnaden för undervisning minskar med drygt 1 200 kronor.

Tabell 11. Total kostnad per elev (inkl. integrerade elever) och total kostnad per elev exkl. lokaler samt kostnad för undervisning per elev i gymnasiesärskolan, kommunal och enskild huvudman (2020 års prisnivå).

	Kostnad totalt per elev (kr)	Kostnad totalt per elev (kr) exkl. lokaler	Kostnad per elev (kr) för undervisning
Preliminär 2020	436 300	380 200	230 100
Faktisk 2019	444 798	387 615	231 343
Förändring	-8 498	-7 415	-1 243
Procentuell förändring	-1,9	-1,9	-0,5

Gymnasieskola

Totala kostnader

De totala kostnaderna för gymnasieskolan med kommunal och enskild huvudman uppgår till knappt 42,6 miljarder kronor 2020, vilket motsvarar en minskning med 0,6 procent jämfört med föregående år. Kostnader för skolskjuts, reseersättning och inackordering uppgår till drygt 1,3 miljarder, motsvarande drygt 3 600 kronor per elev. Antalet elever ökar med 0,5 procent. Kostnaden per elev minskar med 1,1 procent till 121 200 kronor. Kostnaden per elev exklusive lokaler uppgår till 99 600 kronor, vilket motsvarar en minskning på 1,5 procent jämfört med föregående år.

I kostnaderna ingår inte det statliga bidrag som, enligt särskilt regeringsbeslut, utbetalas till Örebro kommun för Riksgymnasiet för döva och hörselskadade. Beloppet var drygt 125 miljoner för 2020.

Tabell 12. Antal elever, total kostnad och kostnad per elev i gymnasieskolan, kommunal och enskild huvudman (kostnad för skolskjuts ingår ej i den totala kostnaden), (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal elever	Total kostnad (tkr)	Total kostnad exkl. lokaler (tkr)	Total kostnad per elev (kr)	Total kostnad per elev exkl. lokaler (kr)
Preliminär 2020	351 368	42 597 619	34 992 300	121 200	99 600
Faktisk 2019	349 541	42 870 101	35 335 485	122 606	101 100
Förändring	1 827	-272 482	-343 185	-1 406	-1 500
Procentuell förändring	0,5	-0,6	-1,0	-1,1	-1,5

Delkostnader

För gymnasieskolan minskar hälften av samtliga delkostnader utom kostnader för undervisning, elevhälsa och lokaler. Kostnaden per elev för undervisning uppgår till 64 500 kronor, vilket är en ökning med 0,4 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev för lokaler är 21 600 kronor, en ökning med 0,4 procent. Procentuellt är skillnaden störst för skolmåltider, en minskning med 9,1 procent.

Tabell 13. Delkostnader i gymnasieskolan (2020 års prisnivå).

Kostnadslag	Kostnad per elev (kr) 2020	Förändring jämfört med 2019 (%)
Undervisning	64 500	0,4
Lärverktyg	9 100	-4,7
Skolmåltider	5 300	-9,1
Elevhälsa	3 200	2,7
Lokaler	21 600	0,4
Övrigt	17 200	-4,4

Kommunal vuxenutbildning

Total kostnad och kostnad per elev redovisas nedan först för kommunal vuxenutbildning totalt samt uppdelat på grundläggande vuxenutbildning respektive gymnasial vuxenutbildning. Uppgifterna avser kostnader för elever hos såväl kommunal som extern utbildningsanordnare. Därefter följer en redovisning av kostnader för kommunal vuxenutbildning enbart avseende elever med kommunen som utbildningsanordnare.

Från och med publiceringen av 2008 års kostnadsstatistik har Skolverket gått över till att beräkna antalet heltidsstuderande i kommunal vuxenutbildning enligt verksamhetspoäng. Tidigare har beräkningen grundats på undervisningstimmar.

Kommunal och annan utbildningsanordnare

Kommunal vuxenutbildning totalt exklusive SFI

Den totala kostnaden för kommunal vuxenutbildning med kommunal och annan utbildningsanordnare uppgår till drygt 6,2 miljarder kronor verksamhetsåret 2020, vilket innebär att kostnaden för verksamheten ökar med 3,7 procent, drygt 225 miljoner kronor, sedan föregående år.

Grundläggande vuxenutbildning

Antalet heltidsstuderande inom grundläggande vuxenutbildning har minskat med 2 375, motsvarande 7,8 procent. De totala kostnaderna har samtidigt ökat med 2,8 procent. Följden av detta blir att kostnaden per heltidsstuderande ökar med 11,6 procent jämfört med föregående år och blir 51 600 kronor per heltidsstuderande.

Tabell 14. Antal heltidsstuderande, total kostnad samt kostnad per heltidsstuderande i grundläggande vuxenutbildning, kommunal och annan utbildningsanordnare (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal heltidsstuderande	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per heltidsstuderande (kr)
Preliminär 2020	28 145	1 451 646	51 600
Faktisk 2019	30 520	1 411 540	46 228
Förändring	-2 375	40 106	5 372
Procentuell förändring	-7,8	2,8	11,6

Gymnasial vuxenutbildning

För gymnasial vuxenutbildning ökar antalet heltidsstuderande med 6,6 procent. Kostnaderna ökar med 4,0 procent till knappt 4,8 miljarder. Kostnaden per heltidsstuderande uppgår till 51 100 kronor 2020, en minskning med 2,4 procent.

Tabell 15. Antal heltidsstuderande, total kostnad samt kostnad per heltidsstuderande i gymnasial vuxenutbildning, kommunal eller annan utbildningsanordnare (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal heltidsstuderande	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per heltidsstuderande (kr)
Preliminär 2020	93 650	4 786 172	51 100
Faktisk 2019	87 840	4 601 063	52 359
Förändring	5 810	185 109	-1 259
Procentuell förändring	6,6	4,0	-2,4

Kommunal utbildningsanordnare

Totalkostnaden för elever i kommunal vuxenutbildning med kommunal utbildningsanordnare uppgår till drygt 4,2 miljarder kronor verksamhetsåret 2020, vilket innebär att den totala kostnaden för verksamheten ökar med 2,8 procent. Antalet heltidsstuderande minskar med 0,3 procent. Kostnaden per heltidsstuderande i kommunal vuxenutbildning med kommunal anordnare uppgår till 76 200 kronor per elev år 2020, vilket är en ökning med 3,2 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per heltidsstuderande för undervisning ökar med 0,5 procent till 39 600 kronor.

Tabell 16. Antal heltidsstuderande, total kostnad, kostnad per heltidsstuderande samt kostnad per heltidsstuderande för undervisning, endast kommunal utbildningsanordnare. Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal heltidsstuderande	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per heltidsstuderande (kr)	Total kostnad för undervisning per heltidsstuderande (kr)
Preliminär 2020	55 272	4 209 792	76 200	39 600
Faktisk 2019	55 445	4 093 899	73 865	39 395
Förändring	-173	115 893	2 335	205
Procentuell förändring	-0,3	2,8	3,2	0,5

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Kostnaden för utbildning i svenska för invandrare uppgår till drygt 3,6 miljarder kronor, vilket är en minskning med 6,3 procent jämfört med verksamhetsåret 2019. Antalet heltidsstuderande minskar med 7,4 procent. Kostnaden per heltidsstuderande ökar med 1,3 procent jämfört med föregående år.

Tabell 17. Antal heltidsstuderande, total kostnad och kostnad per heltidsstuderande i utbildning i svenska för invandrare (2020 års prisnivå).

	Genomsnittligt antal heltidsstuderande	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per heltidsstuderande (kr)
Preliminär 2020	67 700	3 618 768	53 500
Faktisk 2019	73 093	3 861 585	52 826
Förändring	-5 393	-242 817	674
Procentuell förändring	-7,4	-6,3	1,3

Särskild utbildning för vuxna

Totalkostnaden för elever inom särskild utbildning för vuxna uppgår till drygt 276 miljoner kronor, vilket är en minskning med knappt 10 miljoner kronor eller 3,5 procent jämfört med 2019. Antalet elever minskar med 213 elever eller 5,9 procent. Kostnaden per genomsnittselev beräknas till 81 300 kronor, en ökning med 2,5 procent jämfört med 2019.

Inom räkenskapssammandraget samlas delkostnader inte längre in för särskild utbildning för vuxna, vilket innebär att det inte går att redovisa per kostnadsslag.

Tabell 18. Antal elever, total kostnad och kostnad per genomsnittselev i särskild utbildning för vuxna (2020 års prisnivå).

	Antal genomsnittselever	Total kostnad (tkr)	Total kostnad per genomsnittselev (kr)
Preliminär 2020	3 401	276 376	81 300
Faktisk 2019	3 614	286 366	79 290
Förändring	-213	-9 990	2 010
Procentuell förändring	-5,9	-3,5	2,5